

A vida nos ecosistemas

Os seres vivos dun ecosistema dependen uns dos outros para alimentarse. Por exemplo, os coellos son herbívoros e aliméntanse de herba, e os raposos, que son omnívoros, comen coellos. Estes tres seres vivos forman unha **cadea alimentaria**.

Os seres vivos dun ecosistema **colaboran e axúdanse entre si**. Por exemplo, os ñus desprázanse en grupo para se protexeren dos ataques dos leóns.

As persoas e os ecosistemas

Algunhas actividades humanas danan os ecosistemas: a corte excesiva de árbores, a acumulación de lixo, algunas fábricas que ensucian o aire e a auga...

Pero as persoas tamén se preocupan polo coidado da natureza. Por este motivo, protéxense espazos naturais e animais que están en perigo, replántanse árbores, recíclase o lixo...

Parque Nacional das Illas Atlánticas.

- 1 EN GRUPO. Investiga con varios compañeros sobre algún animal que estea en perigo de desaparecer en Galicia.

- 2 Observa esta cadea alimentaria e contesta.

De que se alimenta a aguia?

Que come a serpe?

Que come o rato?

▶ Como é cada animal segundo a súa alimentación? Escribe **carnívoro** ou **herbívoro** segundo corresponda.

rato ➤ _____

serpe ➤ _____

aguia ➤ _____

- 3 Para que se protexen algúns ecosistemas? Marca varias opcións.

- Para conservar as paisaxes naturais.
- Para coidar os seres vivos que habitan ali.
- Para conservar as construcións que fixeron as persoas.
- Para evitar actividades humanas que poidan danar o ecosistema.

- 4 Explica como pode afectar un incendio nun bosque os seres vivos que habitan ali.

Os seres vivos dun mesmo ecosistema dependen uns dos outros. As persoas debemos protexer e coidar a natureza.

Esquíos na cidade

No parque da nosa cidade apareceu unha parella de esquíos! É a primeira vez que vemos estes animais por aquí. Normalmente, os esquíos viven nos bosques e non no interior das cidades.

Estes esquíos non chegaron á cidade por casualidade. A corta de árbores e os incendios provocaron que cada vez haxa menos bosques e teñan menos árbores en que refuxiarse. Por iso, tiveron que buscar un novo lugar onde vivir.

Se algunha vez ves este simpático animal nun parque, lembra que os esquíos non son animais de cidade e que cada vez quedan menos esquíos en España.

1 Que feito curioso narra o texto? Escríbelo de forma resumida.

_____

_____

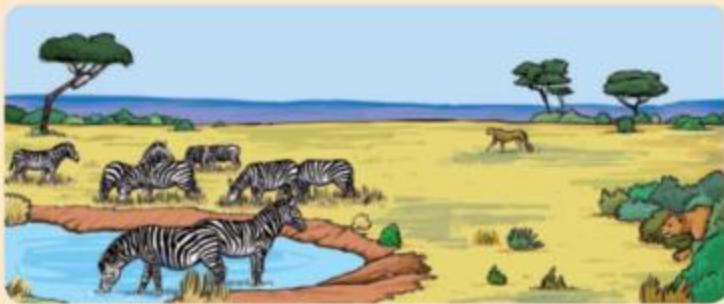
2 Por que apareceron os esquíos no parque? Marca.

- Porque prefieren vivir na cidade antes ca no bosque.
- Porque o parque é un ecosistema axeitado para eles.
- Porque a corta de árbores e os incendios destrúen os seus bosques.

 3 EDUCACIÓN EN VALORES. Protexo o medio natural.

► Que podes facer para evitar que desaparezan os bosques?

Estudo un ecosistema

1 Observa este ecosistema e escribe.

Seres vivos _____

Medio físico _____

2 Que tipo de ecosistema é? Marca.

- Un bosque.
- Un deserto.
- Unha pradaria.

3 Pon un exemplo dunha cadea alimentaria deste ecosistema.

_____

_____

4 Que elemento do medio físico pode esgotarse? Explica que consecuencias tería isto para o ecosistema.

_____

_____

Os ríos na paisaxe

Un **río** é unha corrente continua de auga doce.

O percorrido que realiza un río chámase **curso**. Ao longo do seu curso, os ríos atravesan distintas paisaxes.

Os ríos nas montañas

Os ríos nacen nas montañas e discorren polos vales. Nas montañas, os ríos son estreitos e levan pouca auga. As súas augas baixan moi rápidas porque existe moita pendente.

Os ríos na chaira

Na chaira, os ríos son largos e discorren lentamente porque o terreo non ten pendente. Os ríos na chaira levan abundante auga porque reciben a auga doutros ríos, que son os seus **afluentes**.

Os ríos na costa

Finalmente, os ríos chegan á costa. Ali son moi largos e as súas augas discorren moi lentamente. O lugar en que un río vertete a auga ao mar chámase **desembocadura**.

- Imaxina que navegas nunha canoa desde o nacemento dun río ata a desembocadura. Describe as paisaxes que ves na túa viaxe.

Completa.

Os ríos nacen en _____, atravesan _____ e desembocan en _____.

Como son os ríos en cada paisaxe? Observa e completa.

estreitos - largos

pouca - moita

tranquilas - rápidas

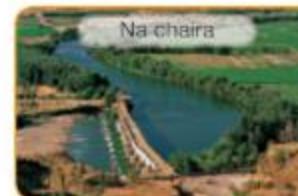

Na montaña

Os ríos son _____.

Levan _____ auga.

As augas son _____.

Na chaira

Os ríos son _____.

Levan _____ auga.

As augas son _____.

Que é un afluente? Marca.

- Un río que desemboca no mar.
- Un río que desemboca en outro río.

Os ríos nacen nas montañas e desembocan no mar. O percorrido que realiza un río chámase curso.

LEO E COMPRENDO

Unha paisaxe protexida

O Parque Nacional das Illas Atlánticas é un espazo natural que abranguen varias illas de Galicia: as Cies, Ons, Cortegada e Sálvora. Nos seus acantilados aniñan aves como a gaivota patiamarela, o corvo mariño cristado e o paíño; e nas súas augas viven animais como anemones, luras, polbos e gran variedade de peixes. Nas dunas das súas praias medra a camariña, unha planta en perigo de extinción.

Neste espazo está prohibido arrincar flores e froitos, prender lume ou realizar calquera actividade que afecte o medio natural.

O obxectivo é conservar as paisaxes e evitar a desaparición das plantas e dos animais que viven nas illas. Deste xeito, cada ano, centos de visitantes teñen a posibilidade de seguir gozando da beleza desta paraxe.

Anemone

1 Que é un parque nacional? Le e marca.

- Unhas illas con acantilados onde aniñan moitas aves, e dunas onde medra a camariña.
- Unha zona natural protexida para conservar as paisaxes e a gran variedade de plantas e animais que viven nela.

2 EDUCACIÓN EN VALORES. Valoro a paisaxe natural.

- ▶ Por que é necesario protexer as paisaxes naturais? Explica.
- ▶ Comenta o que podes facer tu para protexer a natureza.

SABER FACER

Describo unha paisaxe

- 1 Fai un debuxo ou pega a fotografía dunha paisaxe en que aparezca un río.

- 2 Que tipo de paisaxe é? Marca.

- De montaña. De chaira. De costa.

- 3 Que elementos hai na paisaxe? Escribe.

Elementos naturais ► _____

Elementos construídos ► _____

- 4 Como é o río?

_____

- 5 Fai unha descripción da paisaxe.

Utiliza palabras coma estas: ao fondo, diante, á dereita...

_____

_____

_____